

ДУХОВСКИ ПЕТАК

28(15).јун (ВИДОВДАН)

+СВЕТИ ВЕЛИКОМУЧЕНИК ЛАЗАР, ЦАР СРБСКИ.

**+СВЕТИ СРБСКИ МУЧЕНИЦИ ПОСТРАДАЛИ ЗА ВЕРУ ХРИСТОВУ
ОД КОСОВСКОГ БОЈА ДО ДАНАС.**

+СВЕТИ ПАТРИЈАРСИ СРБСКИ: ЈЕФРЕМ и СПИРИДОН.

+СВЕТИ ПРОРОК АМОС.

+СВЕТИ МУЧЕНИЦИ: ВИТ, МОДЕСТ и КРИСКЕНТИЈА.

БОЖАНСТВЕНА ЛИТУРГИЈА СВЕТОГ ЈОВАНА ЗЛАТОУСТА

Хор: Во Царствији Твојем помјани нас, Господи, јегда
придеши, во Царствији Твојем.

ДУХОВИ – први канон - ГЛАС 7:

Стихира: Када апостоли бесеђаху страним језицима о
узвишености Бога, неверници помишљаху да су
пијани, а то беше делање Духа којим се спознаје
Тројица а један Бог отаца наших.

На 12: Блажени нишчији духом, јако тјех јест
Царство Небесноје.

Стихира: Када се животно и силно дување Пресветога
Духа, са хуком спуштало са висине у виду огњених
језика на рибаре, они тада казиваху о величини
Божијој: сва дела Господу појте и величајте га у
векове.

Блажени плачушчији, јако тији утјешатсја.

ДУХОВИ – други канон - ГЛАС 4:

Стихира: У трећи час дана раздели се благодат, и показа, да се три ипостаси славе у једној власти, сада, једнога од Господњих дана, Сине, Оче и Душе, благословен јеси.

На 10: Блажени кротцији, јако тији насљедјат земљу.

Стихира: Дух седа у виду огњених језика и буди спомен на спасоносне речи људима, које Христос рече апостолима чувши од Оца, а отуђена и сада усвојена твар пева тебе Благословенога.

Блажени алчушчији и жаждушчији правди, јако тији наситјатсја.

СВЕТИ ЦАР ЛАЗАР СРБСКИ - песма 3 (први канон) - ГЛАС 4:

Стихира: Познањем још од пелена испуњен био јеси и благодаћу божаственом, сваком добродетељи обилан, ништим и убогим своје богатство расточио си **Свети Царе Лазаре**, због тога те **Христос** на небесима многим богатством обогати.

На 8: Блажени милостиви, јако ти помиловани будут.

Стихира: Аврааму гостољубљем на земљи подобећи се, имао си десницу благоподатну, странце и болнике и пролазнике примајући удостојио си се и Господа да примиш, **Лазаре**, к себи.

Блажени чисти сердцем, јако ти Бога узрјат.

СВЕТИ ЦАР ЛАЗАР СРБСКИ - песма 3 (други канон) - ГЛАС 8:

Стихира: Када си угледао обесног Азијата да са мноштвом народа на тебе долази, ти си **Лазаре** као **Давид** у борбу на њега изашао, и као другога Голијата си га победио и кликтао си: нема светог као што си ти **Господе**.

На 6: **Блажени миротворци, јако ти синове Божји нарекутсја.**

Стихира: Као бранитељу православља и правом мученику, теби **Лазаре** сви верни славу и хвалу приносе, јер си богопротивну звер победио, који се дрзнуо рећи: пођимо да служитеље православља са земље уништимо, да се затре име православно, а ти си их силно поразио.

Блажени изгнани правди ради, јако тјех јест Царство Небесноје.

СВ. ЈЕФРЕМ (ПАТРИЈАРХ СРБСКИ) – песма 3, ГЛАС 4:

Стихира: На трон патријараха си као достојни архијереј уведен, смирењем си Бога прослављао **Јефреме**, и свима си открио непотрошно богатство духа, као дивни проповедник праве вере, и свети сасуд **Тројице**.

На 4: **Блажени јесте, јегда поносјат вам, и изженут, и**

рекут всјак зол глагол на ви, лажушче Мене ради.

СВ. СПИРИДОН (ПАТРИЈАРХ СРБСКИ) - песма 6 - ГЛАС 6:

Стихира: Јасно архијерејских престола србских
украшење, * и Патријаршијске лавре Пећске
недремљиво надзирање, * **Спиридона** похвалимо,
земље Србске утврђење.

**Радујтесја и веселитесја, јако мазда ваша многа на
Небесјех.**

СВИ СВЕТИ НОВОМУЧЕНИЦИ СРБСКИ - песма 6 - ГЛАС 8

Ирмос: Који победи, даћу му да седне са мном (Христом)
на престолу моме, као што ја победих и седох с
Оцем мојим на престолу Његовом.

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ.

Стихира: У сукобу праве и неправе вере, ви муке поднете
без броја и мере (**Свети Новомученици Србски**).
Само трнов венац даје венац славе, ви за праву веру
положисте главе.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

Богородичан: Све лепоте бајне: пролећа и лета, и јесени
зреле и белогa снега, све красоте неба и поднебног
света - видеше у Теби духовни песници, од Бога
избраној **пречистој Девици**. Ми њихове речи
крвљу печатисмо, Тебе и твог Сина крвљу
сведочисмо. И једно и друго небесима дика: и песма
песника и крв мученика.

Чини се ВХОД СА СВЕТИМ ЈЕВАНЂЕЉЕМ. По ВХОДУ:

Свештеник: Премудрост, смерно стојмо.

Хор: Приидите поклонимсја и припаднем ко Христу. Спаси ни, УТЈЕШИТЕЉУ БЛАГИЦ, појушчија Ти: Алилуја.

ТРОПАРИ И КОНДАЦИ:

ДУХОВИ - ТРОПАР, ГЛАС 8:

Благословен јеси Христe Боже наш, иже премудри ловци јављеј, низпослав им Духа Свјатаго, и тјеми уловљеј всељенују, Человјекољубче слава Тебје.	Благословен јеси Христe Боже наш, Који си показао Апостоле премудрим ловцима, пославши им Духа Светог. Помоћу њих си задобио Васељену, Човекољупче слава Ти!
---	--

СВЕТИ ЦАР ЛАЗАР - ТРОПАР, ГЛАС 3: _____

Красоту возжељев слави Божија, во вземњеј Тому благоугодил јеси, и поручениј ти талант добрје воздјелав усугубил јеси, о Њемже и подвизавсја до крове, отонудуже и мазду бољезњеј твојих јако мученик пријал јеси от Христа Бога: Јегоже моли спастисја, појушчим тја Лазаре.	Заволео си лепоту славе Божије, међу земнима си Му угодио и добијени талант добрим делима си удвостручио. Њему си се одужио подвигом до крви и плату за страдања твоја као мученик си примио од Христа Бога: Њега моли да спасе, нас који те песмама славимо, Свети Лазаре.
---	---

СВИ СВЕТИ МУЧЕНИЦИ СРБСКИ**ОД КОСОВСКОГ БОЈА ДО ДАНАШЊЕГ ДАНА - Тропар, ГЛАС 8: _____**

Због верности Богу и Божијој правди, пострадасте телом, Земља се растужи, ал' спасосте душе, Небо се весели, а преци се ваши распеваше Небом, на капији Раја сretoше вас с песмом: "Имена су ваша у Књизи Вечности, улазите у Рај, децо безсмртности". Ми на Земљи, род ваш, кличемо вам у глас: **Мученици нови**, молитe се за нас!

СВЕТИ ПРОРОК АМОС - Тропар, ГЛАС 2: _____

Пророка Твојего, Амоса , памјат Господи празднујушче: Тјем Тја молим спаси души нашја.	Пророка Твога, Амоса , успомену Господе славимо, зато Те молимо, спаси душе наше.
---	--

СВЕТИ МУЧЕНИЦИ ВИТ, МОДЕСТ и КРИСКЕНТИЈА - Тропар, ГЛАС 4: _____

Мученици Твоји Господи: Вит, Модест и Крискентија , во страданијих својих вјенци пријаша нетљенија от Тебе Бога нашега, имушче бо крјепост Твоју мучитељеј низложиша, сокрушиша и демонов немошчнија дерзости: Тјех молитвама спаси души нашја.	Мученици Твоји, Господе: Вит, Модест и Крискентија , у страдању своме су примили непропадљиви венац, од Тебе Бога нашега, јер имајући помоћ Твоју мучитеље победише, а разорише и немоћну дрскост демона: Њиховим молитвама спаси душе наше.
--	---

СВЕТИ ЈЕФРЕМ, ПАТРИЈАРХ СРБСКИ - ТРОПАР, ГЛАС 8: _____

Патријархов удобреније, красоту, монахом правило, постиником славу, милости податеља, разсудженија свјетилника, сошедшесја вјернији восхвалим кротости учитеља, Божественаго рачитеља, премудраго архипастира, великаго свјатитеља и оца Јефрема, патријарха Сербскога, звјезду, темнија људи просвјешчајушчују и всја вјернија озарјајушчују. Тјемже притекајушче к раце мошчеј јего, љубовију цјелујем ја и вопијем: Свјате свјатиј, не престај молити Христа Бога, спастисја душам нашим.	Велики патријарха, лепото светитеља, правило монаха, славо постника, даваоче милостиње, светлости расуђивања. Похвалимо сабрани верни учитеља кротости, Божанског љубитеља, премудрог архипастира, великог светитеља и оца Јефрема, Патријарха Србскога, звјезду која људе омрачене просвећује и све верне озарује. Зато припадајући ка моштима његовим, са љубављу их целивамо и кличемо: Света светлости, не престај молити Христа Бога да спасе душе наше!
---	---

СВЕТИ СПИРИДОН, ПАТРИЈАРХ СРБСКИ - ТРОПАР, ГЛАС 8 _____

Нишки благородни изданак, * и Атонског благокрасног
васпитаника; * патријараха Србских благоукрашење, *
и Цркве Србске благоуправитеља; * **Спиридона**
светитеља усхвалимо богомудрог, * који се стално
моли пред Господом за спасење народа Србског, * и за
избављење његово од јарма Агарјанског.

СВЕТИ ЦАР ЛАЗАР - Кондак, ГЛАС 8. _____

<p>Возбраника благочестија всеизрјадна и мученика о истиње непостидна, честње и по долгу восхваљајет тја стадо твоје, Богомудре. Но јако имјеја дерзновеније ко Христу Богу, тебе славјашчим смиреније испроси, да зовем ти: Радујсја, Лазаре, приснопамјатне.</p>	<p>Као изврсног изабраника побожности и непостидног мученика за истину, славно и по дугу хвали те стадо твоје, Богомудри. Пошто имаш смелост код Христа Бога, нама који те славимо смирење испроси, да ти кличемо: Радуј се, Свети Лазаре, свеславни!</p>
--	---

СВИ СВЕТИ МУЧЕНИЦИ СРБСКИ**ОД КОСОВСКОГ БОЈА ДО ДАНАШЊЕГ ДАНА - Кондак, ГЛАС 8: _____**

Нека хвале Бога, поља и ливаде и зелене горе, долине
 убаве, валовите реке и пећине мрачне, што невином
 крвљу поливене бише, светом крвљу **мноштва Србских
 мученика**, вредних домаћина и храбрих војника,
 младића и деце и девица чедних. Нека хвале Бога и
 немуште твари, Господа што светом целим господари.

СВЕТИ ПРОРОК АМОС - Кондак, ГЛАС 4: _____

<p>Очистив пророче, свјетозарноје славниј пророчествија дар свише пријем, возопил јеси велегласно во странах: Сеј Бог наш, и не приложитсја ин к Њему.</p>	<p>Духом, твоје сердце, Амосе,</p>	<p>Очистивши Духом Светим твоје светозарно срце, славни пророче Амосе, дар пророштва си од Бога примио, и говорио си гласно на све стране: Ово је Бог наш, и нема других богова осим Њега.</p>
---	--	---

СВЕТИ МУЧЕНИЦИ ВИТ, МОДЕСТ И КРИСКЕНТИЈА - Кондак, ГЛАС 2:

Свјетилници свјетлији јавилшесја Божественији мученици: Вит, Модест и Крискентија , твар всју свјетлостију чудес озарјајете, недуги разрјешајушче и глубокују таму всегда отгоњајушче: Христу Богу мољашчесја непрестано о всјех нас.	Показасте се као светле светиљке, Божански мученици: Вит, Модест и Крискентија , сву творевину светлошћу чудеса озарујете, од болести нас ослобађате и дубоку таму увек одгоните: Молите се непрестано Христу Богу за све нас.
---	--

СВЕТИ ЈЕФРЕМ, ПАТРИЈАРХ СРБСКИ - Кондак, ГЛАС 8: _____

Јако благочестија учитеља прекраснаго и архијерејем первопрестолника премудраго, иночествујушчим наставника и правило, Церковнаја чада, сошедшесја, почтим памјат Јего пјесанми, глагољушче: Радујсја оче Јефреме Патријарху Србски , дјејанији и видјенији уме совершениј.	Као прекрасног учитеља побожности и премудрог првопрестолника архијереја; учитеља и правило монаха, ми деца Цркве, који смо се сабрали, поштујемо његову успомену песмама, кличући: Радуј се, оче Јефреме Патријарху Србски , савршени уме делања и виђења!
--	--

СЛАВА ОТЦУ И СИНУ И СВЈАТОМУ ДУХУ,**СВЕТИ СПИРИДОН, ПАТРИЈАРХ СРБСКИ - Кондак, ГЛАС 3. _____**

Првосветитеља изврсна поштујемо тебе оче **Спиридоне**, *
јер имаш смелост пред Господом * да се молиш за народ
свој и Цркву. * Стога, да се молиш не престај * за оне за
које си се старао усрдним пастирствовањем твојим.

И НИЊЕ И ПРИСНО И ВО ВЈЕКИ ВЈЕКОВ. АМИН.

ДУХОВИ - Кондак, ГЛАС 8:

Јегда снизшед јазики слија, раздјељаше јазики Вишњиј: Јегда же огњенија јазики раздајаше, в соједињеније всја призва, и согласно славим Всесвјатаго Духа.	Када је Вишњи (Господ) сишавши помешао језике, делио је народе, а када је делио огњене језике, све је позвао у јединство и да сложено славимо Најсветијег Духа.
--	--

КАДА СЕ ОТПЕВА ПОСЛЕДЊИ КОНДАК:

Свештеник: *Господу се помолимо.*

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: *Јер си свет Боже наш и Теби славу узносимо, Оцу и Сину
и Светоме Духу, сада и увек; И у векове векова.*

Хор: Амин.

Свјатиј Боже, свјатиј Крјепкиј, свјатиј Безсмртниј,
помилуј нас. **(ТРИПУТ)**

Слава Отцу и Сину и Свјатому Духу, и ниње и присно
и во вјеки вјеков. Амин.

Свјатиј Безсмртниј, помилуј нас.

Свјатиј Боже, свјатиј Крјепкиј, свјатиј Безсмртниј,
помилуј нас.

**Даље све бива по поретку Божанствене Литургије Св.
Јована Златоуста, до : „ДОСТОЈНО ЈЕСТ ЈАКО
ВОИСТИНУ...“**

**УМЕСТО „ДОСТОЈНО ЈЕСТ...“ ПЕВА СЕ ПРИПЕВ И ИРМОС ДЕВЕТЕ
ПЕСМЕ ДРУГОГ КАНОНА ПРАЗДНИКА (ДУХОВИ), ГЛАС 4:**

Апостоли, Утешитеља удивишасја, // како в виде огњених јазик јависја Дух Свјатиј.	сошествије зрјашче, какo в виде јависја Дух Свјатиј.	Апостоли видевши силазак Утешитеља, удивише се // како у виду огњених језика јави се Дух Свети.
Радујсја матеродјевственаја всјака бо удобообрашчатељнаја благоглагољиваја вितिјствовати не могу пјети достојно: Низумјевајет же ум всјак Твоје рождество разумјети, тјемже Тја согласно славим.	Царице Славо, Славо, уста, Тебе же Твоје Тја согласно славим.	Радуј се Царице, Славо матеродјевства, свака хитра и глагољива уста не могу Те прослављати песмама достојно, не уме сваки ум да разуме Твоје рођење, зато Те једнодушно славимо.

+++++

*Свештеник: Пазимо. Светиње светима.***Хор:** Једин свјат, једин Господ, Исус Христос, во славу Бога Отца. Амин.

ПРИЧАСТЕН ПРАЗДНИКА (ДУХОВИ) +

СВЕТИ ЦАР ЛАЗАР:

Хор: Дух Твој Благиј наставит мја на земљу праву.

В памјат вјечнују будет праведник. От слуха зла не убојитсја. (Пс. 111 : 6и7)

Алилуија, алилуија, алилуија.

СВЕТИ СРБСКИ НОВОМУЧЕНИЦИ

У данашњи дан празнују се сви србски Свети мученици – пали на разне начине за веру православно – од Косовског боја до најновијих дана.

СПОМЕН СВЕТОГ ОЦА НАШЕГ СПИРИДОНА, патријарха србског

После повлачења светог патријарха Јефрема у самоћу, саборски је изабран за четвртог патријарха српског овај свети Спиридон, године 1380. Он мудро управљао Српском Црквом и у свему помагаше благочестивом кнезу Лазару. Године 1380. он "са целим сабором свете и велике наше Цркве" потврди дарове кнеза Лазара манастиру Ждрелу, као и повељу Лазареву цркви Ваведења Пресвете Богородице на Ибру. 2. марта 1382. године одобрио је са кнезом Лазаром оснивање киновитског манастира Дренче, задужбине монаха Доротеја и сина његовог Данила (потоњег патријарха српског Данила III). Повеља је издата у Жичи, где је тада опет било седиште патријархово. После погибије Лазареве и осталих Срба на Косову, и патријарх Спиридон се ускоро престао, 11. августа 1389. године, и отио ка Господу Кома је служио.

Према другим (не сасвим провереним) изворима: родом од Ниша, сабрат Пантелејмоновског манастира на Светој гори Атонској, а пре избора за патријарха Србског – епископ Кесарополиса и митрополит Мелника. Мошти му почивају у цркви св. Димитрија у Пећској Патријаршији.

Чита се Пролог или се пева нека Духовна песма.

Свештеник: *Са страхом Божјим и вером приступите.*

Хор: Благословен грјадјиј во имја Господње, Бог
                          Господ и јависја нам.

Свештеник: *Спаси, Боже, народ твој и благослови наслеђе твоје.*

Хор: Видјехом свјет истиниј, пријахом
Духа небеснаго, обрјетохом вјеру истинују,
нераздјелъњеј Тројице поклањајемсја; та
бо нас спасла јест.

Свештеник: *Свагда, сада и увек и у векове векова.*

Хор: Амин. Да исполњатсја уста наша хваљенија
твојего, Господи, јако да појем славу твоју, јако
сподобил јеси нас причаститисја свјатим Твојим
божественим, безсмртним и животворјашчим
Тајнам; собљуди нас во Твојеј Свјатињи, вес ден
поучатисја правдје Твојеј. Алилуја, алилуја, алилуја!

Свештеник: *Примивши божанске, свете, пречисте, безсмртне,
небеске и животворне, страшне Христове Тајне,
стојећи смерно, достојно заблагодаримо Господу.*

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: *Заштити, спаси, помилуј и сачувај нас, Боже, благодаћу
твојом.*

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: *Измоливши сав дан савршен, свет, миран и безгрешан, сами себе
и једни друге и сав живот свој Христу Богу предајмо.*

Хор: Тебје, Господи (Теби, Господе).

Свештеник: *Јер си Ти освећење наше и Теби славу уносимо, Оцу и
Сину и Светоме Духу, сада и увек и у векове векова.*

Хор: Амин.

Свештеник: *У миру изиђимо.*

Хор: О Имени Господњи.

Свештеник: *Господу се помолимо.*

Хор: Господи, помилуј.

Свештеник: *Господе, Ти благосиљаш оне који Тебе благосиљају и освећујеш оне који се у Тебе уздају, спаси народ Твој и благослови наслеђе Твоје...*

Хор: Амин. Буди имја Господње благословено от ниње и до вјека. **(ТРИПУТ)**

Свештеник: *Благослов Господњи нека дође на вас, Његовом благодаћу и човекољубљем, свагда, сада и увек и у векове векова.*

Хор: Амин.

Свештеник: *Слава Теби, Христe Божe, надо наша, слава Теби.*

Хор: Слава Оцу и Сину и Светоме Духу, и сада и увек и у векове векова. Амин.

Господи, помилуј. **(ТРИПУТ)**

Оче, благослови.

ОТПУСТ:

Свештеник: *Христос истинити Бог наш, који је у виду огњених језика ниспослао с неба Пресветога Духа на своје свете Ученике и Апостоле, молитвама Пречисте...*

Хор: Амин.

Свештеник: *Молитвама светих отаца наших, Господе Исусе Христe, Божe наш, помилуј нас.*

Хор: Амин.

Хор: Спаси Христe Божe и помилуј преосвјашчењејшаго архијереја нашего (име), христољубивоје воинство...